

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

17.02.2025. Nr. P005-17/8.5.2/8936

Uz 10.02.2025. Nr. b/n

A
Paziņošanai EDS

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests ir izskatījis A, personas kods (turpmāk – iesniedzējs), 2025. gada 10. februāra iesniegumu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzējs lūdz sniegt uzziņu, vai tiks izpildīti likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 33. punkta nosacījumi, ja nekustamais īpašums “Š”, M.. pag., no šī brīža vismaz 12 mēnešus būs iesniedzēja pastāvīgā deklarētā dzīvesvieta.

Situācijas apraksts: nekustamo īpašumu “Š” iesniedzējs kopā ar sievu S iegādājās 2012. gadā, zemesgrāmatā katram tika reģistrēta ½ domājamās daļas.

2022. gadā laulība tika šķirta. Laulības līguma par mantas šķirtību iesniedzējam ar laulāto nebija. Laulības šķiršanas rezultātā pie notāra tika noslēgts līgums par kopīgās mantas sadali, kā rezultātā iesniedzējam palika nekustamais īpašums “Š”, bet sievai dzīvoklis pilsētā.

2023. gadā iesniedzējs iegādājās dzīvokli pilsētā, tādējādi nekustamais īpašums “Š” nav iesniedzēja vienīgais nekustamais īpašums.

Iesnieguma pielikumā pievienoti šādi dokumenti:

- 1) zemesgrāmatas apliecība;
  - 2) Līgums par kopīgās mantas sadali;
  - 3) vienošanās;
  - 4) zvērināta notāra paziņojums par laulības šķiršanas lietas uzsākšanu.
- Nākotnē iesniedzējs plāno minēto nekustamo īpašumu pārdot.

Valsts ieņēmumu dienests, izvērtējis iesniegumā ietverto faktu aprakstu, no minētajiem faktiem izrietošu konkrētu jautājumu, atbilde uz kuru ir atkarīga no to juridiska vērtējuma, sniedz šādu uzziņu.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 1. panta pirmās daļas 4. punktā noteikts, ka iedzīvotāju ienākuma nodoklis (turpmāk – nodoklis) ir nodoklis, ar ko apliek fiziskās personas gūtos ienākumus, un tas sastāv no nodokļa par ienākumu no kapitāla, tajā

skaitā nodokļa no kapitāla pieauguma.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 8. panta trešās daļas 11. punktā noteikts, ka pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā nodoklis, tiek pieskaitīti ienākumi no nekustamā īpašuma atsavināšanas un citu kapitāla aktīvu atsavināšanas ienākums atbilstoši šā likuma 11.⁹ pantam, ja šā likuma 9. pantā nav noteikts citādi.

Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 33. punktā noteikts, ka gada apliekamajā ienākumā netiek ietverts un ar nodokli netiek aplikts ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas, kas maksātāja īpašumā (no dienas, kad attiecīgais nekustamais īpašums reģistrēts zemesgrāmatā) ir ilgāk par 60 mēnešiem un vismaz 12 mēnešus pēc kārtas (minētajā 60 mēnešu periodā) līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai ir personas deklarētā dzīvesvieta (kas nav deklarēta kā maksātāja papildu adrese).

Atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 45. punktam, piemērojot likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 33. punktu, tajā minētais laikposms, kad nekustamais īpašums bijis personas deklarētā dzīvesvieta (12 mēneši), ir jebkuri 12 mēneši pēdējo 60 mēnešu laikā līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai.

Tādējādi ienākums no nekustamā īpašuma atsavināšanas nav apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, ja vienlaicīgi īstenojas likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 33. punktā noteiktie kritēriji.

Saskaņā ar zemesgrāmatas datiem:

- 2012. gada 6. jūlijā iesniedzējs nostiprināja īpašumtiesības uz ½ domājamās daļas no nekustamā īpašuma “Š”, M... pag., kadastra numurs ...02, pamatojoties uz 2012. gada 27. jūnija pirkuma aktu;

- 2022. gada 1. septembrī iesniedzēja īpašumtiesības tika palielinātas par ½ domājamās daļas no nekustamā īpašuma “Š”, M... pag., kadastra numurs ...02, pamatojoties uz 2022. gada 27. jūlija līgumu par kopīgās mantas sadali.

Iesniedzējs iesniegumā norāda, ka nekustamais īpašums “Š”, M... pag., kadastra numurs ...02, ir iegūts laulības laikā (laulāto kopīgā manta) un īpašumtiesības zemesgrāmatā bija nostiprinātas uz iesniedzēja un iesniedzēja laulātās vārda.

Civillikuma 89. panta otrajā daļā noteikts, ka viss, ko laulības laikā laulātie iegūst kopīgi vai viens no viņiem, bet ar abu laulāto līdzekļiem vai ar otra laulātā darbības palīdzību, ir abu laulāto kopīga manta; šaubu gadījumā jāpieņem, ka šī manta pieder abiem līdzīgās daļās.

Saskaņā ar Civillikuma 91. panta otro daļu tas, ka zināma manta ir atsevišķa, jāpierāda tam laulātajam, kas to apgalvo. Tas, ka nekustamais īpašums ir viena laulātā atsevišķa manta, ierakstāms zemesgrāmatās.

Civillikuma 93. pantā noteikts, ka laulātais savu mantu vai savu daļu laulāto kopīgajā mantā var nodot pārvaldībā otram laulātajam, kam šī manta ar visiem līdzekļiem jāsgarā un jāglabā. Ja laulāto nekustamais īpašums ierakstīts zemesgrāmatā uz viena laulātā vārda, pieņemams, ka otrs laulātais savu daļu šajā īpašumā ir nodevis viņa pārvaldībā.

Tātad, pastāvot laulāto likumiskajām mantiskajām attiecībām, īpašuma ierakstīšana zemesgrāmatā uz viena laulātā vārda vai abu laulāto vārdiem neizslēdz laulāto kopīpašuma pastāvēšanas iespēju.

Tādējādi uzskatāms, ka nekustamais īpašums “Š”, M... pag., kadastra numurs ...02, iesniedzēja īpašumā ir ilgāk par 60 mēnešiem.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta rīcībā esošo informāciju iesniedzēja deklarētā

dzīvesvieta nekustamajā īpašumā “Š”, M... pag., kadastra numurs ...02, nav bijusi.

Nemot vērā minēto, secināms: **ja iesniedzēja deklarētā dzīvesvieta nekustamajā īpašumā “Š”, M... pag., kadastra numurs ...02, atsavināšanas brīdī būs vismaz 12 mēnešus pēc kārtas** (minētajā 60 mēnešu periodā) līdz atsavināšanas līguma noslēgšanas dienai, tad īstenosies likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 33. punkta abi nosacījumi gan par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatā, gan par deklarēto dzīvesvietu.

Pamatojoties uz minēto, konkrētajā tiesiskajā situācijā ienākums no nekustamā īpašuma “Š”, M... pag., kadastra numurs ...02, atsavināšanas nebūs apliekams ar nodokli atbilstoši likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 9. panta pirmās daļas 33. punktam, **ja tiks izpildīts arī nosacījums par deklarēto dzīvesvietu.**

Sniedzot uzziņu izmantotas šādas tiesību normas: likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” 1. panta pirmās daļas 4. punkts, 8. panta trešās daļas 11. punkts, 9. panta pirmās daļas 33. punkts, Zemesgrāmatu likuma 1. pants, Civillikuma 89. panta otrā daļa, 91. panta otrā daļa, 93. pants, Ministru kabineta 2010. gada 21. septembra noteikumu Nr. 899 “Likuma “Par iedzīvotāju ienākuma nodokli” normu piemērošanas kārtība” 45. punkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā to, ka Valsts ieņēmumu dienestam attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Roķe